

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 9P/340/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518207081
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Benková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2020:7518207081.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Máriou Benkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti S.: A., K.. XX.X.XXXX U. S., K.. XX.XX.XXXX, R. O. B. H. XX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné nám. 9, Košice, deti rodičov: matky A. Y., K.. XX.X.XXXX, O. B. H. XX a otca Y. S., K.. XX.X.XXXX, O. J. X, F., v konaní o zmenu priezviska takto

rozhodol:

U d e l u j e súhlas matke A. Y., K. XX.X.XXXX na podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletého A. S., K. XX.X.XXXX a maloletej S. S.Á., K. XX.XX.XXXX namiesto otca Y. S., K. XX.X.XXXX na priezvisko „Y.“.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka návrhom doručeným súdu dňa 14.11.2018 žiadala súd o povolenie zmeny priezviska pre maloleté deti A. S., K.. XX.X.XXXX U. S. S., K.. XX.XX.XXXX na priezvisko „Y.“ z dôvodu, že po rozvode sa opäť vydala za J. Y., s manželom, mal. A., S. U. W. P. W. Y., K.. X.XX.XXXX bývajú spoločne vo B. H.. Biologický otec neprejavuje o deti žiaden záujem, nezaujíma sa ani o ich zdravotný stav, ani prospech v škole, neprispieva na ich výživu. Praktickým dôvodom zmeny priezviska detí je vybavovanie u lekára, dokladov, v škole, kde vždy musí vysvetľovať, že je ich matka a má iné priezvisko.
2. Otec sa k návrhu písomne nevyjadril, na pojednávanie bol riadne predvolaný, avšak sa nedostavil, súd prejednal vec v jeho neprítomnosti.
3. Kolízny opatrovník odporúčal návrhu matky vyhovieť.
4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, stanoviskom kolízneho opatrovníka, oboznámením správ, listinných dôkazov a pripojených spisov a zistil nasledujúci skutočný stav veci.
5. Podľa predložených rodných listov A. S. U. S. S. ich rodičmi sú A. S., I..Č.. Y., K.. XX.X.XXXX U. Y. S., K.. XX.X.XXXX. Podľa sobášneho listu J. Y. U. A. S. P. XX.XX.XXXX uzavreli manželstvo a uzavreli dohodu o priezvisku „...“.
6. Matka na pojednávaní pri výsluchu uviedla, že už viackrát nad tým uvažovala, že by deti mali také priezvisko ako ona, dokonca deti samé za ňou prišli, že by chceli mať také isté priezvisko. Jej manžel s tým súhlasil, medzi ním a deťmi je výborný vzťah. Zmena priezviska bude mať aj veľké praktické výhody u lekára, v škole, kde stále sa rieši rozdielne priezvisko. Biologický otec už dva a pol roka deti nekontaktuje, nezaujíma sa o nich. Otec vie kde bývajú, má telefónne číslo na ňu, aj na syna, napriek tomu sa neozýva. Kvôli dlhu na výživnom ho už dala na exekúciu, teda exekútor jej posiela výživné. Najprv volila trestné oznámenie, pretože vedela, že otec nemá žiaden majetok. Otec detí ju nekontaktoval ani keď ho dala

na trestné oznámenie ani na exekúciu. Deti svojho otca už ani nespomínajú, dcéra ho nevolá už otec, ale ujo.

7. Kolízny opatrovník v správe z 2.5.2019 uviedol, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, (ďalej len „úrad“) vedie spisovú dokumentáciu maloletých detí S. od roku 2014 z dôvodu konania o rozvode manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Rodičia maloletých detí, A. S., K.. XX.X.XXXX, I. O. B. H. Č.. XX U. Y. S., K.. XX.X.XXXX, O. W. Č.. XXX nie sú manželia, ich manželstvo bolo rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 28.11.2014 sp. zn. č. 9P/210/2014 právoplatne rozvedené. Na čas po rozvode bola maloletá S. zverená do osobnej starostlivosti matke a otec sa zaviazal prispievať na jej výživu mesačne sumou 100,- eur, maloletý A. bol na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti otca a matka sa zaviazala prispievať na jeho výživu mesačne sumou 50,- eur mesačne. Následne rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 6.4.2016 č.k. 9P/32/2016 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na jeho výživu mesačne sumou 30,- eur. Matka - A. S. je poberateľkou rodičovského príspevku z úrovne tunajšieho úradu vo výške 220,70,- eur mesačne a prídavkov na tri maloleté deti vo výške 73,02 eur mesačne. Iný príjem nemá. Je vydatá, jej manžel J. Y., nar. XX.XX.XXXX je zamestnaný v zahraničí. Z jej manželstva sa narodila maloletá W. Y., K.. X.XX.XXXX, ktorá je v jej celodennej starostlivosti. Bývajú v rodinnom dome, ktorý pozostáva z troch izieb, kuchyne a príslušenstva. Domácnosť je primerane zariadená štandardným nábytkom a je udržiavaná v poriadku a čistote. Maloleté deti majú vlastnú detskú izbu v podkroví domu, ktorá je primerane zariadená ich veku a školským a mimoškolským činnostiam. Pri rodinnom dome sa nachádza aj dvor s malou záhradkou. Mesačne hradia inkaso vo výške 150,- eur, internet 20,- eur, TV 17,- eur. Maloletá S. je žiačkou tretieho ročníka a A. žiakom siedmeho ročníka ZŠ vo B. H.. V školskej jedálni sa nestravujú. V rámci školy navštevuje maloletá S. výtvarný krúžok a A. športový a matematický krúžok. Podľa udania matky sú deti zdravé, prekonali bežné detské ochorenia a ich detským ošetrovateľom je Q.. J. S. B. B. H.. Maloletý A. bude potrebovať zubný strojček, ktorého výdavky bude matka hradiť sama. Maloletá S. má diagnostikovanú histamínovú intoleranciu a pravidelne užíva liek Daosin za mesačný poplatok cca 35,-eur, na zmierenie príznakov ochorenia. Z dôvodu jej ochorenia vyžaduje úpravy stravy. Zároveň je maloletá alergikom na peľ a stromy a pravidelne užíva lieky Zenaro a Alergodil. V rámci osobného pohovoru uviedla pani S., že návrh na udelenie súhlasu k zmene priezviska maloletých detí podala na základe prejavenej vôle detí. Už pri uzavretí jej manželstva v roku 2017 sa deti informovali, či aj oni budú mať ich spoločné priezvisko s jej manželom a ich sestrou. Deťom to vysvetlila tak, že oni sa volajú po svojom otcovi a ich sestra sa volá tiež po svojom otcovi. Postupom času sa však začali prejavovať problémy v bežnom živote ohľadom rozdielnosti ich priezvisk, najmä pri školských záležitostiach, vybavovania pasov detí, ceste do zahraničia a pod. Aj deti sa častejšie pýtali, prečo nemôžu mať aj oni ich priezvisko. Nakoľko majú s jej manželom veľmi dobrý a blízky citový vzťah a sám súhlasil s tým, aby sa deti mohli volať jeho priezviskom, podala návrh na súd. Zároveň uviedla, že otec o maloleté deti nejaví vôbec žiadny záujem, asi dva roky s nimi nie je ani v kontakte. Deti majú na otca kontakt, ale ani oni ho nekontaktujú. Ich vzťah sa narušil a ani deti nemajú záujem o stretnutie s otcom. Na ich výživu dlhodobo neprispieva a jeho dlh na výživnom bol do januára 2019 vo výške 1.100,- eur. Podala na neho trestné oznámenie za neplnenie vyživovacej povinnosti a zároveň sa vedie voči nemu aj exekučné konanie. Podľa jej vedomia sa otec zámerne zatajuje, skrýva a nemá žiadnu snahu plniť si svoje rodičovské práva a povinnosti. Zisťovanie rodinných, bytových a sociálnych pomerov otca Y. S. sme vykonali dňa 2.4.2019 na adrese Š. XXX, kde otec v minulosti býval so svojou priateľkou. Susedia nám oznámili, že na uvedenej adrese sa už nezdržiava, odsťahoval sa do obce W.. Dňa 15.4.2019 sme vykonali zisťovanie pomerov v obci W. Č.. XXX, kde žije jeho matka a rodinní príslušníci, ktorí nám potvrdili, že otec býva u nich v rodinnom dome, ale sa doma nezdržiaval. Otcovi bolo ponechané predvolanie na tunajší úrad ohľadom zistenia jeho názoru k predmetnému konaniu, ako aj zistenia jeho pomerov. Dňa 17.4.2019 telefonicky kontaktoval otec úrad s tým, že sa nemôže osobne dostaviť a nie je možné vykonať ani osobnú návštevu v jeho domácnosti, nakoľko sa počas dňa doma nezdržiava. Zároveň uviedol, že v W. býva so svojou priateľkou a jej deťmi. S návrhom matky o zmenu priezviska je oboznámený a nemal spočiatku voči nemu žiadne výhrady. Maloletý A. sa s takýmto priezviskom identifikoval na sociálnej sieti, čo sa mu zdalo najprv čudné, ale neriešil to. Je ochotný dať svoj súhlas k zmene priezviska, ak nebude musieť plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči deťom, inak svoj súhlas nedá. Rodičia boli oboznámení aj o informovaní maloletých detí o prebiehajúcom konaní a možnosti zistenia ich názoru k predmetnému konaniu, s čím obaja súhlasili. Rozhovor s deťmi bol vykonaný dňa 9.4.2019 v rodinnom prostredí, počas osobnej návštevy v domácnosti matky, kedy sa maloleté deti po skončení vyučovania zdržiavali doma. Osobný rozhovor bol vykonaný zvlášť s maloletou S. v kuchyni, kde si robila domáce úlohy a s maloletým A. v detskej izbe, bez prítomnosti matky. Obe

maloleté deti boli o konaní už informované matkou a prejavili záujem o zmenu priezviska. Súhlasne uviedli, že majú veľmi dobrý vzťah s manželom matky, ktorého oslovujú „ocko“ a chceli by sa rovnako volať ako oni. Identifikujú sa s týmto priezviskom, nakoľko sa im aj páči a zároveň by si ich nemýlili, keď idú k lekárovi a podobne. S mamkou sa o tom rozprávali a povedali jej opakovane, že by sa chceli volať rovnako ako ostatní členovia rodiny. Maloletý A. uviedol, že si zmenil profil na sociálnej sieti a uviedol, že sa volá A. Y.. Otec ho kontaktoval, či už sa takto volajú aj naozaj, ale inak to neriešil. Ani sa ho nespýtal ako sa majú a čo majú nové. S otcom sa nevideli už dlhšie a nemajú ani záujem na obnovení stretávania s ním. Úrad vykonaným zisťovaním rodinných, bytových a sociálnych pomerov u účastníkov konania a zároveň vykonaným zisťovaním názoru maloletých detí k predmetnému konaniu nezistil v rodine maloletých detí žiadne okolnosti zanedbávania starostlivosti o maloleté deti. Maloleté deti sa primerane svojmu veku veľmi rozumne vyjadrili ku konaniu a prejavili vôľu o zmenu priezviska. Prístup otca ku konaniu ako aj plneniu si svojich rodičovských práv a povinností hodnotí ako nezodpovedný. Následne kolízny opatrovník v správe z 1.4.2020 doplnil matka je od januára 2020 je nezamestnaná, evidovaná ako uchádzača o zamestnanie, pričom nie je poberateľkou dávok v hmotnej núdzi. Z úrovne tunajšieho úradu poberá prídavky na 3 deti vo výške 74,85 eur mesačne. Jej manžel, J. Y. je naďalej zamestnaný v zahraničí. Maloletý A. je žiakom Základnej školy vo B. H. a navštevuje 8. ročník. Maloletá S. je tiež žiačkou Základnej školy B. B. H., ale od februára 2020 bola prijatá do Liečebno-výchovného sanatória v S. - O. (ďalej „LVS“) a to v týždennom pobyte. Maloletá mala v škole výchovno-vzdelávacie problémy a bola vyšetrená školským psychológom, psychiatrom a následne na odporúčanie Centra pedagogicko-psychologických služieb v Košiciach bola prijatá do LVS. Mesačne hradila matka za pobyt 55,-eur a výdavky súvisiace s cestovaním. V LVS má maloletá zabezpečenú komplexnú odbornú starostlivosť psychológa, psychiatra a špeciálneho psychológa a podľa matky sa jej zdravotný stav zlepšuje. Matka uviedla, že otec o deti nejavi žiaden záujem cca 2,5 roka a to žiadnym spôsobom. Deti sa na neho vôbec ani nepýtajú a zotrvávajú na svojich predchádzajúcich vyjadreniach. Stále sa jej pýtajú, kedy sa už budú aj oni môcť predstavaovať priezviskom „Y.“ tak, ako ostatní v rodine. Otec si svoju vyživovaciu povinnosť k deťom dlhodobo neplnil a z toho dôvodu je trestne stíhaný. Pojednávanie vo veci neplnenia vyživovacej povinnosti ktoré bolo stanovené v týchto dňoch, bolo odročené z dôvodu mimoriadnej situácii na Slovensku. Uviedla, že otec sa zamestnal, nakoľko jej formou exekúcie zasielajú výživné na deti a to výške 130,-eur a zároveň aj splátku dlhu v rôznych častiach, podľa aktuálneho príjmu otca.

8. Trestným rozkazom Okresného súdu Košice - okolie č.k. 2T/65/2019-60 z 15.7.2019 bol Y. S., K.. XX.X.XXXX uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona voči mal. S..S., K.. XX.XX.XXXX U. Q.. A..S., K.. XX.X.XXXX za obdobie od 15.7.2017, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, ktorý bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 16 mesiacov. Tento trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 15.8.2019.

9. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu č.k. 4T/13/2020 súd zistil, že dňa 27.2.2020 bola súdu Okresnou prokuratúrou Košice - okolie podaná obžaloba proti Y. S., K.. XX.X.XXXX z dôvodu, že od augusta 2019 zanedbal zákonnú vyživovaciu povinnosť voči mal. K.S., K.. XX.XX.XXXX U. Q.. A..S., K.. XX.X.XXXX čím mal spáchať prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písmeno c) Trestného zákona. O podanej obžalobe nebolo súdom doposiaľ právoplatne rozhodnuté.

10. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu č.k. 9P/318/2016 súd ziatil, že dňa 3.10.2016 otec žiadal zníženie vyživovacej povinnosti k mal. S. zo 100,-€ na 30,-€ mesačne z dôvodu, že je nezamestnaný, matka mu deti nedáva na víkend a za výživné, ktoré posla im nekupuje nové oblečenie a neberie ich na výlety. Súd tento návrh zamietol rozsudkom z 19.6.2017.

11. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

12. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku, zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Podľa § 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b)

zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Ak sa rodičia nedohodnú na zmene priezviska maloletého dieťaťa, súd v takom prípade nie je oprávnený rozhodovať o zmene priezviska dieťaťa (o povolení či nepovolení tejto zmeny), ale na návrh niektorého z rodičov môže udeliť súhlas rodičovi na podanie žiadosti o zmenu priezviska dieťaťa. Súd pritom skúma, či udelenie takéhoto súhlasu bude v záujme maloletého dieťaťa, napr. či to bude prospievať jeho zdravému vývoju, či druhý rodič, ktorý so zmenou nesúhlasí, si voči dieťaťu plní svoje rodičovské povinnosti a pod. Súd udelí súhlas rodičovi na podanie žiadosti na zmenu priezviska len vtedy, ak sú pre to závažné dôvody. Bude tomu napr. vtedy, ak rodič, ktorý so zmenou priezviska nesúhlasí, neplní svoje povinnosti voči dieťaťu, neprejavuje oňho skutočný záujem a stratil k nemu zrejme citový vzťah, alebo ak z iného vážneho dôvodu nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby uňho bol udržiavaný a prehlbovaný pocit spolupatričnosti s týmto rodičom.

15. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že otec sa s maloletými deťmi dlhodobo žiadnym spôsobom nekontaktuje, nenavštevuje ich, nezaujíma sa o nich ani telefonicky. Pri posudzovaní otázky, či si otec voči dieťaťu plní svoje rodičovské práva a povinnosti podľa § 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine, dospel súd k záveru, že zo strany otca absentuje akákoľvek snaha o výkon rodičovských práv a povinností, nakoľko otec dobrovoľne neprispieva ani na výživu maloletých. Súd má za to, že nemožno tu hovoriť o skutočnom záujme otca o deti, keď otec maloleté deti vyše dva a pol roky nevidel, nenavštívil a vôbec sa o nich neinformoval, pričom neexistovala žiadna vážna prekážka, pre ktorú by sa styk otca s deťmi nemohol uskutočniť. Pasívny postoj otca preukazuje aj skutočnosť, že otec mal možnosť vyjadriť sa k návrhu matky, ktorý mu bol riadne doručený, rovnako mohol svoje stanovisko prezentovať na pojednávaní, na ktoré bol riadne a včas predvolaný, otec však neurobil nič preto, aby súdu jasne prejavil svoj údajný záporný názor na zmenu priezviska maloletej. P. zamestnankyni úradu telefonicky oznámil, že bude súhlasiť so zmenou priezviska, ak nebude musieť platiť výživné. W. preto dospel k záveru, že udelenie súhlasu na podanie žiadosti na zmenu priezviska je v záujme maloletých A. U. S., pretože aj deti samé sa tejto zmeny dožadujú a s novým priezviskom stotožňujú. Na záver súd poukazuje na to, že aj napriek rozhodnutiu o udelení súhlasu na zmenu priezviska otec dieťaťa svoje rodičovské práva a povinnosti nestráca, ani to neohrozuje jeho postavenie otca.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom Okresného súdu Košice - okolie (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.